

УДК 78

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/82-1-16>**Галина БРЕСЛАВЕЦЬ,***orcid.org/0000-0002-8119-4980**кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри естрадного та народного співу
Харківської державної академії культури
(Харків, Україна) Gala.Ojra@gmail.com***Вікторія ОСИПЕНКО,***orcid.org/0000-0002-2847-190X**кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри естрадного та народного співу
Харківської державної академії культури
(Харків, Україна) viktoriya.osipenko.2012@outlook.com*

НАРОДНОПІСЕННЕ ВИКОНАВСТВО У ТВОРЧОСТІ ГУРТУ «РОЛІКАРП»: ТЕНДЕНЦІЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ТА СТИЛЬОВОЇ ДИФУЗІЇ

Стаття є прецедентом дослідження етно-арт-рок гурту «Ролікарп», діяльність якого відбиває перманентне значення фольклорного спадку в сучасній національній картині світу та закарбовує спрямованість сучасних етногуртів на варіативне стильове урізномбарвлення народнопісенної традиції.

У статті обґрунтовано значущу для виконавства гурту тенденцію всеохопної репрезентації жанрового різноманіття національного пісенного фольклору на ґрунті ствердження його локусної специфіки в контексті виконавського фольклоризму. Виявлено притаманну творчості колективу стильову тріадність, за якої вокальний вимір виконавства демонструє безпосередню опору на атрибутивні маркери народнопісенної виконавської парадигми, зокрема комплекс характерних прийомів виконавства та діалектну артикуляцію. Інструментальний вимір виконавства гурту «Ролікарп» на рівні тембрового мислення співвідноситься із оновленням аксіологічних настанов національної культури та тенденцією модернізації соно-простору народнопісенної традиції. Показовою для творчого світу гурту є певна семантична двоїстість інструментального пласту – національно марковані інструменти постають як утілення автентичного начала, функції медіатора між сферами автентики і джазу делегуються скрипці, перкусія та бас-гітара задіяні як маркери стилістики джазу та року. У статті акцентовано значущість експедиційної діяльності колективу, результатом якої є наповнення його репертуару не опанованими на рівні художньої практики зразками народної пісенності, зокрема й такими, що тривалий час були вилучені з художньої пам'яті. Визначено, що репертуарні орієнтири гурту відбивають життєвість фольклорного спадку та його потенціал щодо повноправного функціонування як іманентного складника сучасного художнього світу. Виявлено, що творчість гурту вирізняє асоціативне відбиття тенденції театралізації виконавства, за якої театральні елементи стають чинником активізації візуального сприйняття та постають як апеляція до найдавніших символічних форм опанування світу.

Ключові слова: фольклор, народнопісенне виконавство, народнопісенна виконавська парадигма, народнопісенна традиція, стиль.

Halyna BRESLAVETS,*orcid.org/0000-0002-8119-4980**Candidate of Art Criticism,
Associate Professor at the Department of Pop and Folk Singing
Kharkiv State Academy of Culture
(Kharkiv, Ukraine) Gala.Ojra@gmail.com***Viktoriya OSIPENKO,***orcid.org/0000-0002-2847-190X**Candidate of Art Criticism,
Associate Professor at the Department of Pop and Folk Singing
Kharkiv State Academy of Culture
(Kharkiv, Ukraine) viktoriya.osipenko.2012@outlook.com*

FOLK SONG PERFORMANCE IN THE WORK OF THE BAND “POLIKARP”: TRENDS OF REPRESENTATION AND STYLISTIC DIFFUSION

The article is a precedent for the study of the ethno-art-rock band PoliKarp, whose activities reflect the permanent importance of folklore heritage in the modern national picture of the world and capture the focus of contemporary ethnic groups of the varied stylistic diversification of the folk song tradition. The article substantiates the tendency of comprehensive representation of the genre diversity of national song folklore of the basis of its local specificity in the context of performing folklore, which is significant for the group's performance. The article reveals the inherent stylistic triadness of the band's work, in which the vocal dimension of performance demonstrates direct reliance of the attributive markers of the folk-song performance paradigm, in particular, a set of characteristic performance techniques and dialectal articulation. The instrumental dimension of PoliKarp's performance at the level of timbral thinking correlates with the renewal of axiological guidelines of national culture and the tendency to modernize the sonic space of the folk song tradition. A certain semantic duality of the instrumental layer is indicative of the group's creative world: nationally labeled instruments appear as the embodiment of the authentic beginning, the functions of a mediator between the spheres of authenticity and jazz are delegated to the violin, percussion and bass guitar are used as markers of jazz and rock stylistics. The article emphasizes the significance of the group's expeditionary activities, which resulted in filling the repertoire with samples of folk song that have not been mastered at the level of artistic practice, including those that have long time been removed from artistic memory. It is determined that the repertoire guidelines of the group reflect the vitality of the folklore heritage and its potential for full functioning as an immanent component of the contemporary art world. It is found that the band's work is distinguished by an associative reflection on the trend of theatricalization of performance, in which theatrical elements become a factor in activating visual perception and appear as an appeal to the most ancient symbolic forms of world conquest.

Key words: *folklore, folk song performance, folk song performance paradigm, folk song tradition, style.*

Постановка проблеми. Позачасова значущість національного фольклору, як сфери увиразнення ментальних основ української нації та художнього, діяльнісно-творчого втілення ідентичності її представника, є тією рисою, яка перманентно характеризує національний музичний простір. З другої половини ХХ ст. численність варіантів співвідношення царин фольклору, академічної традиції та естрадного мистецтва демонструє віддзеркалення специфіки сучасної культури, сповненої дифузними інтенціями. Потужний та масштабний процес відродження значущості національних джерел, ментальних засад художньої рефлексії, осмислення національного художнього, пісенного спадку як концентрованого відбиття світобачення нації на межі ХХ–ХХІ ст., увиразнюється в плюралізмі утілень фольклору, концентруючись у виконавському фольклоризмі. Визначений науковцями як «художній симбіоз високопрофесійного виконавства та традиційних виразових засобів, що утворили нове явище, покликане утверджувати національний фольклор у його регіональній різноманітності» (Данилець, 2021: 17) виконавський фольклоризм на рівні художньої рефлексії є іманентним утіленням атрибутивної для національної культури поліфонічності (Історія української культури, 2013: 45) та в естетичних параметрах постсучасності виявляється в різноспрямованому синтезі часів і просторів культури.

У художній практиці поч. ХХІ ст. такий синтез увиразнює вагомість провідних спрямувань інтерпретації фольклорних текстів – репродуктивного,

що має основою всеохопне осягнення і репрезентацію локусних варіантів автохтонних маркерів народної пісенності в контексті професійної діяльності митців у її науковому та виконавському вимірах, та стилізаційного, який ґрунтується на варіативних засадах виконавського втілення (Бреславець, 2018: 11). Різноманіття репродуктивного та стилізаційного модусів репрезентації народнопісенного доробку, як сутнісна ознака сучасного художнього простору, та тенденція урізноманітнення їх співвідношень на рівні художньої рефлексії зумовлює потребу в осмисленні шляхів їх дифузії, як значущих прогностичних інтенцій динаміки та спрямованості національної художньої культури, що детермінує **актуальність** статті.

Аналіз досліджень. Науково-теоретичною основою статті стали розвідки українських дослідників, присвячені широкому колу питань функціонування фольклору, зокрема народнопісенного мистецтва, в контексті культури ХХ–ХХІ ст. таких науковців, як: В. Гошовський, який обґрунтував специфіку локальних пісенних музичних діалектів, С. Грица, яка визначає онтологічну специфіку національного пісенного фольклору, зокрема в умовах його «модуляції» в різні культурні простори (2002), А. Іваницький, якому належать фундаментальні дослідження із феноменології й онтології українського фольклору. Сучасний етномузикологічний дискурс початку ХХІ ст. поповнили розвідки Ю. Трунез, яка висвітлює зв'язок пісенної традиції з ментальними основами національної культури, В. Осадчої, у роз-

відках якої висвітлюються особливості пісенної культури Слобожанщини та визначається «осередковність» як маркер народнопісенної традиції, Ю. Карчової, яка досліджує феномен народнопісенної виконавської парадигми в онтологічному ракурсі зокрема (2016), Р. Лоцман, яка констатує певну дискусійність поняття «український народний спів» та сучасну варіативність засад народнопісенного виконавства з огляду на тенденцію його синтезу з академічним та естрадним вимірами вокального мистецтва (2022: 2), З. Яропуд, роботи якої присвячуються феноменології народнопісенної традиції Поділля, та ін.

Окрему царину сучасної етномузикології складає масштабний корпус розвідок, спрямованих на визначення шляхів сольних та гуртових виконавських трансформацій народнопісенної традиції. Це демонструють праці таких дослідників, як Ю. Карчова, Г. Бреславець, В. Осипенко, О. Трінко та ін. Водночас, висвітлення інтерпретаційних обріїв народнопісенної традиції уможливує фіксацію науковцями ситуації, за якої «поширеною стала сценічна форма презентації та репрезентації фольклору, що призводить почасти до експериментально-хаотичного характеру та низького фахового рівня виконання, відокремлених від традицій вокально-теоретичного підґрунтя народного співу» (Синиця, 2021: 129).

Проте, сучасна художня практика, позначена інтенсивністю та стильовою, виразовою пошуковістю і варіативністю, вносить корективи в дослідницькі спрямування та зумовлює потребу як в осмисленні новітніх інтенцій сучасного функціонування народної пісенності, так і в окресленні стильової та виразової динаміки її репрезентації, зокрема в умовах взаємовпливу культурних, музичних просторів у контексті культури початку XXI ст.

Мета статті – окреслення особливостей втілення народнопісенної традиції у творчості гурту «PoliKarp» як утілення дифузії сфер музичного мистецтва та особливостей модифікації народнопісенної традиції.

Виклад основного матеріалу. У дивовижно різноманітній атмосфері співіснування численних варіативних інтерпретацій народнопісенного мистецтва на поч. XXI ст. гурту «Карпатіяни»-«PoliKarp» (Полісся – Карпати) належить особливий статус колективу, який на основі репродуктивного спрямування репрезентації фольклору здійснив трансмісію (Грица, 2002) регіональних пісенних традицій у сучасну звукову та стильову царину. Етно-арт-рок версії автентичної пісенності, зберігаючи інтонаційний «код» національного фольклору, у творчості гурту постали в стильовій

аурі джазу та рок-мистецтва, демонструючи життєвість фольклорного спадку та його потенціал щодо повноправного функціонування як іманентного складника сучасного художнього світу.

Така репрезентація забезпечувалася і синтезуючою діяльністю учасників гурту – не тільки відомих виконавців, що раніше входили до складу інших знаних колективів («Древо», «Божичі», «Володар», «Крالیця», «Хрещатий Яр»). Наукова, експедиційна діяльність учасників гурту (В. Гладунець, С. Охримчук, Ю. Фединський, В. Паланюк, В. Губенко, Ю. Захарчук, до діяльності гурту також приєднався Т. Компаніченко) забезпечила орієнтацію гурту на репрезентацію раніше не опанованих сучасним народнопісенним виконавством зразків пісенної традиції Прикарпаття, Закарпаття та Житомирщини в її регіональні унікальності. Зазначимо, що на відміну від вторинних (секундарних) гуртів, у діяльності яких раніше брали участь виконавці, «PoliKarp» не тяжіє до відродження автентики в її «першоваріанті» – перенесення її в абсолютно недоторканному вигляді у сценічний простір. Творча позиція гурту співвідноситься із етнофутуристичною тенденцією модифікації народнопісенної традиції, яка постає у стилістичному забарвленні таких спрямувань, як альтернативний фолк, етно-рок, етно-джаз, етно-поп, етно-хаос, неофолк, фолк-панк, прогресив-фолк, електро-фолк, фолк-метал тощо (Сінельнікова, Сінельніков, 2021: 374).

«Етнофутуристичність» виконавства гурту «PoliKarp» знаходить вираження на тембровому рівні, який резонує із плюралістичною картиною світу поч. XXI ст. Маркована «ситуацією аксіологічної бифуркації, у якій значущості набувають тенденції доцентрові, зокрема така ціннісна домінанта сучасності як актуалізація національної самоідентифікації в її особистісному та суспільному модусах» (Стасевська, Уманець, 2017: с. 133), ця картина сповнена й тенденціями оновлення аксіосфери, що на тембровому рівні закарбовується в тяжінні до модернізації соно-простору народнопісенної традиції.

Ці тяжіння у творчості гурту відбиваються в синтезі часопросторів національної культури – у створенні унікальної звукової атмосфери, у якій поєднуються автентичний, зокрема регіонально маркований інструментарій – цимбали, колісна ліра, дримба, фрілка та «покажчики» масової, естрадної царини музичного мистецтва – електро-скрипка, бас-гітара та перкусія.

Національно ідентифікуючий модус виконавства гурту виявляється в пієтеті до маркерів народнопісенної парадигми (Карчова, 2016), знаками якої є «від-

сутність вібрації, нижчий (порівняно з академічним та естрадним виконавством) рівень високої співочої форманти, відкрите звукоутворення, природно-мовний стан співацького апарату, виняткова значущість агогіки, зокрема аугментації, редукування ненаголошених голосних, уведення другорядних наголосів, нетемперованість інтонації, значущість специфічних прийомів (апокопа, глісандування, обривання, звучання та словопереривання), наявність додаткових за характером вигуків і складів, розспівування складів із приголосними огласовками в кінці строфи тощо» (Карчова, 2016: 9–10).

Так, характерною ознакою виконавської репрезентації «Весільної» є акцентована розбіжність музичних та вербальних наголосів. Притаманний народнопісенній традиції прийом емпізи, перенесення вербальних наголосів створює перманентно рухливий ритмічний рельєф, свобода якого створює асоціації із джазовою стилістикою. Укріпленню асоціацій із джазовою сферою слугує імпровізація скрипки – своєрідний інструментальний маркер другого, позначеного емоційною концентрованістю, етапу розгортання музичних подій пісні.

Дифузія-єдність різних автентичної та постмодерної царин художньої рефлексії відбивається і у виконавських маркерах «Весільної». Імпровізаційні «репліки» – інтродукція цимбал і скрипки насиченою мелізматикою резонують із мережаністю як рисою народнопісенної виконавської парадигми, ритмічною свободою й агогікою – із вільними ритмічними вимірами народнопісенного виконавства, певна поза-академічна «непідготовленість» тембру скрипки – із мовною позицією звуковидобування та звуковедення. Водночас електронні виміри тембрового образу скрипки, поступове підключення перкусії та електро-гітари створюють ефект розширення хронотопу пісні, охоплення ним інших сфер художнього мислення.

Підкреслимо, що значущим засобом виразності у «Весільній» стає динаміка, зростання рівня якої «компенсує» багаторазову повторюваність основної інтонеми. Розширення хронотопу внаслідок поступового підвищення динамічного тону, досягнення граничних динамічних нюансів, перехід до декламування – емоційно насиченого крику, застосування висхідного глісандування із інтонаційно нетривальною вершиною, збільшення вагомості уведення додаткових приголосних стають засобами досягнення фіналу-кульмінації та характеристиками драматургії пісні, сформованої за принципом максимального зростання емоційної напруги.

У пісні «Розстилайся, барвіночку» основою драматургії стає співставлення різних площин художньої рефлексії. Виразові засоби вокального

виконавства співвідносяться із народнопісенною парадигмою, що засвідчують відкрите звукоутворення, «беззвратність», значущість агогічних коливань, посилення звуку «в далечінь», імпровізаційна мелізматична аура мелосу, словообривання та словопереривання, завершення інтоном нейтральною інтонаційністю та глісандуванням, діалектна основа артикуляції, вигуки тощо. Інструментальний шар демонструє значущість стилістики джазу, що знаходить відображення в значущості перманентної акцентуації ритмічних основ (що створюють контраст із ритмічно вільним виміром вокальної партії) та імпровізаціями скрипки.

Характерною рисою виконавської палітри гурту «PoliKarp» є збереження локусної маркованості народнопісенної традиції. У «Коломийці» це виявляється в орієнтації на характерні для виконавських параметрів цього жанру манери *parlando-rubato* та ретельне мелізматичне «декорування» мелосу. Особливо виразним стає дотримання локусних нюансів на ритмічному рівні – акцентоване синкопування створює гострий ритмофон, підкреслений перкусією та бас-гітарою, бухалом, контрастом до якого постає прозоре мерехтіння цимбал.

С. Грица зазначає, що «опорою трансмісії фольклору за будь-яких умов є думка, думка слова в звуковій артикуляції, що ніколи не втратить свого домінуючого значення» (2002: 3). На рівні художнього опанування світу, збереження (а в деяких випадках акцентоване відтворення) локусної, діалектної специфіки пісенності гуртом «PoliKarp» стає засобом утвердження її феноменологічної специфіки та водночас квалітативною ознакою унікальності виконавського образу колективу. У «Коломийці» це відбивається в дотриманні діалектної артикуляції, що обумовлює особливу фонетичну забарвленість лексем (пуйду, ся розвивала, пув літер, тобов, цілювання), у пісні «Ой, йшов я до Олени» діалектну забарвленість закарбовує уведення додаткових приголосних (гмене), фонетичні (буйтесь, жинитись) та лексичні (би-м ся небояв) нюанси тощо.

Виконавський образ гурту «PoliKarp» вирізняє апелювання до семантично увиразнених маркерів національного художнього світу. Так, в «Арки» (одному з нечисленних інструментальних номерів гурту) – це дрімба, що відіграє роль тембродопороджуючого імпульсу ще одного символу національної культури – славетного танцю опришків, із яким асоціювалося посвячення у легіні, духовне приєднання до вільної, бойової чоловічої спільноти, в «Коломийці» – це тембр цимбал, який створює прозоре тло звукового простору композиції.

Показовою ознакою виконавства колективу є спрямованість на репрезентацію жанрового різноманіття народнопісенної традиції. Так, альбом «Барвіночок» склали: ігрова, весільна, коломийка, лірична та балада. Водночас позиціонування фольклору як невід'ємної частини сучасного буття української спільноти та втілення її духовності в онтологічній безперервності є імпульсом до уведення в репертуар гурту тих зразків пісенності, які тривалий час були вилучені з національної художньої пам'яті. Прецедентом такого відродження пісенного спадку є повстанська колядка «Нова радість стала», аранжування якої було здійснено гуртом, а виконання стало актом художньої консолідації українських виконавців – власне гурту «PoliKarp», а також гуртів «Бурса фольклору», «Козацька хоря», «ТаРута», «Телері», «Тінь сонця», дитячих гуртів народної пісні та дуету сестер Тельнюк.

Феноменологічний синкретизм народнопісенної традиції, який виявляється в її обрядовій контекстуальності та нерозривному єднанні із театральним мистецтвом, в умовах сучасності демонструє посилення тенденцій театралізації виконавства. У зв'язку із значущістю театралізованого модусу виконавських версій народнопісенної традиції науковцями акцентується значущість таких притаманних їм рис, як адаптація часу та місця виконання відповідно до сучасних реалій, модернізація візуального складника – костюмерії, гриму, хореографії, новаційність звукопростору, зумовлена застосуванням комп'ютерних технологій та мікрофонів (що змінюють якість саунду), багаторівневий жанрово-стильовий синтез, уведення елементів перформансу, хепенінгу, формування новітніх, активних механізмів художньої комунікації (Кириленко, 2024: 37).

У творчості гурту «PoliKarp» театралізація відбувається у доволі специфічних формах, які не передбачають безпосереднього, «прямого» уведення елементів театрального мистецтва та постають на рівні асоціацій, апелюючи що глибинних шарів художньої свідомості. Це знаходить прояв у специфічній «реанімації» візуального складника. З одного боку, учасники гурту демонструють перенесення виконавства в акцентовано побутову площину (зокрема виступи босоніж), фактично уникаючи декларативного насичення сценічного простору автентичною костюмерією й аксесуарами. З іншого боку, виступи гурту часто супроводжуються виразно автентичним відеорядом – трансляцією діяльності народних майстрів, зокрема соломоплетіння, що «згортає» в собі найдавніші шари та символи національного світогляду.

Висновки. Закарбовуючи позачасову значущість національного фольклорного спадку, позиціонуючи його як сферу художнього мислення, що іманентно увиразнює ментальні настанови української спільноти, гурт «PoliKarp» демонструє вагомість тенденції сучасної індивідуалізованої варіативності стильового урізнобарвлення народнопісенної традиції на ґрунті ствердження її локальної специфіки в контексті виконавського фольклоризму.

Особливості втілення народнопісенної традиції у творчості гурту «PoliKarp», зумовлені загальним процесом взаємовпливу сфер музичного мистецтва, виявляються на рівні жанру в тенденції всеохопної репрезентації жанрового різноманіття національного фольклорного спадку. Стилістична специфіка виконавства гурту окреслюється своєрідною тріадністю. Вокальний вимір виконавства маркується збереженням автентичних основ, виявлених у збереженні атрибутивних маркерів народнопісенної виконавської парадигми, зокрема з акцентуацією змістових та експресивних вимірів палітри характерних специфічних прийомів виконавства, а також діалектної специфіки народної пісенності. Інструментальний вимір виконавства гурту демонструє функціонально-стильову двоїстість – цимбали, дримба, колісна ліра позиціонуються як носії автентичного начала, скрипка постає і в автентичному, і в джазовому забарвленні, перкусія та бас-гітара є маркерами стилістики джазу та року, що на рівні тембрового мислення співвідноситься із оновленням аксіологічних настанов національної культури та тенденцією модернізації соно-простору народнопісенної традиції.

Творчі орієнтири гурту позначені вагомістю експедиційної діяльності, завдяки якій репертуар колективу, відбиваючи життєвість фольклорного спадку та його потенціал щодо повноправного функціонування як іманентного складника сучасного художнього світу, складається із відродження неопанованих на рівні художньої практики зразків народної пісенності, зокрема й таких, що тривалий час були вилучені з художньої пам'яті (повстанська колядка «Нова радість стала»).

Маркером унікальності колективу є специфічне асоціативне відбиття тенденції театралізації виконавства, за якої театральні елементи стають чинником активізації візуального сприйняття та постають як апеляція до найдавніших символічних форм опанування світу.

Перспективи подальших досліджень полягають у висвітленні особливостей проявів тенденції театралізації виконавства у творчості сучасних етногуртів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бреславець Г. М. Реконструкція фольклорного тексту в українській музичній культурі останньої третини ХХ – початку ХХІ століття: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 26.00.04. Харків: Харківська державна академія культури, 2018. 19 с.
2. Грица С. Трансмісія фольклорної традиції: Етномузикологічні розвідки. Київ – Тернопіль: «Астон», 2002. 236 с.
3. Данилець В. В. Стилізація гуцульського фольклору в українській музиці кінця ХІХ – початку ХХІ століття: композиторський і виконавський аспекти: автореф. дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Харків: Харківський національний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського, 2021. 19 с.
4. Історія української культури: підручник / В. О. Лозовой, Л. В. Анучина, О. А. Стасевська, О. В. Уманець; за ред. В. О. Лозового. Харків. Право: 2013. 368 с.
5. Карчова Ю. І. Українське народнописенне виконавство в професійній музичній практиці останньої третини ХХ – початку ХХІ століть: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.0. Харків: Харківський національний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського, 2016. 17 с.
6. Кириленко Я. О. Театральність в обрядових дійствах сучасності: аспекти ансамблевого виконавства. *Слобожанські мистецькі студії*, 2024. Вип. 2 (05). С. 35–39.
7. Лоцман Р. О. Український народний спів: класифікація та особливості. *Мистецтво та освіта*, 2022, 1–2 (103–104). С. 2–9.
8. Синиця Р. І. Сучасна проблематика традиційного народнописенного виконавства: етнокulturологічний аспект. *Література та культура Полісся. Серія «Філологічні науки»*, 2021, № 103. С. 128 – 140.
9. Сінельнікова В. В., Сінельніков І. Г. Сучасна українська фольклористика: методи і форми мистецької діяльності (практичний аспект). *Modern Ukrainian musicology: from musical artifacts to humanistic universals: Collective monograph*. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2021. С. 374-395. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-072-8-19>
10. Стасевська О. А., Уманець О. В. Духовне оновлення як умова модернізації сучасного українського суспільства: колізії та дисонанси. *Політичні та правові дисонанси в сучасних українських реаліях*: зб. матеріалів ХХХ Харківських політологічних читань (м. Харків, 16 червня 2017 р.). Харків: Право, 2017. С. 132–136.

RERERENCES

1. Breslavets, H. M. (2018). Rekonstruktsiia folklorneho tekstu v ukrainskii kulturi ostannoii tretyni XX – pochatku XXI stolittia [Reconstruction of folklore text in Ukrainian musical culture of the last third of the XX – beginning of the XXI century] (*Extended abstracts of candidate's thesis*): 26.00.04. Kharkiv: Kharkiv I. P. Kotlyarevsky National University of Art. 19 [in Ukrainian].
2. Hrytsa, S. (2002). Transmissiia folklornoi tradytsii: Etnomuzykolohichni rozvidky [Transmission of Folklore Tradition: Ethnomusicological exploration]. Kyiv-Ternopil: «Aston», 236 p. [in Ukrainian].
3. Danylets, V. V. (2021). Stylizatsiia hutsulskoho folkloru v ukrainskii muzytsi kintsia XIX – pochatku XXI stolittia: kompozytorskyi i vykonavskyi aspekty [Stylization of the Hutsul folklore in Ukrainian music of the end of XX – beginning XXI century] (*Extended abstracts of candidate's thesis*): 17.00.03. Kharkiv: Kharkiv I. P. Kotlyarevsky National University of Art. 19 [in Ukrainian].
4. Lozovoi, V. O., Anychina, L. V., Stasevska, O. A., Umanets, O. V. (2013). Istoriia ukrainskoi kultury: pidruchnyk [History of Ukrainian culture: a textbook]. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
5. Karchova, Yu. (2016). Ukrainke narodnopisenne vykonavstvo v profesiinii muzychnyi praktytsi ostannoii tretyni XX – pochatku XXI stolit [Ukrainian folk song performance in professional musical practice of the last third of the 20th – beginning of the 21st centuries] (*Extended abstracts of candidate's thesis*): 17.00.03. Kharkiv: Kharkiv I. P. Kotlyarevsky National University of Art. 17 [in Ukrainian].
6. Kyrylenko, Ya. (2024). Teatralnist v obriadovykh diistvakh suchasnosti: aspekty ansamblevoho vykonavstva [Theatrically in modern ritual activities: aspects of ensemble performance]. *Sloboda Art Studies*, 2 (05), pp. 35–39 [in Ukrainian].
7. Lotsman, R. O. (2022). Ukrainskyi narodnyi spiv: klasyfikatsiia ta osoblyvosti [Ukrainian folk singing: classification and features]. *Mystetstvo ta osvita*, 1–2 (103–104), pp. 2–9 [in Ukrainian].
8. Synytsya, R. I. (2021). Suchasna problematyka tradytsiinoho narodnopisennoho vykonavstva: etnokulturolohichniy aspekt [Modern issues of traditional song performance: ethnocultural aspects]. *Literature and Culture of Polissya. Series «Philology Research»*, 10, pp. 128 – 140 [in Ukrainian].
9. Sinelnikova, V., Sinelnikov, I. (2021). Suchasna ukrainska folklorystyka: metody i formy mystetskoii diialnosti (praktychnyi aspekt) [Modern Ukrainian folkloristics: methods and forms of artistic activity (practical aspect)]. *Suchasne Ukrainiske muzykoznavstvo: vid muzychnykh artefaktiv do humanistychnykh universalii: Kolektyvna monografiia – Modern Ukrainian musicology: from musical artifacts to humanistic universals: Collective monograph*, pp. 374 – 39. Riga, Latvia: «Baltija Publishing» DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-072-8-19> [in Ukrainian].
10. Stasevska, O. A., Umanets, O. V. (2017). Dukhovne onovlennia yak umova modernizatsii suchasnoho ukrainskoho suspilstva: kolizii ta dysonansy [Spiritual renewal as a condition for the modernization of modern Ukrainian society]. *Politychni ta pravovi dysonansy v suchasnykh ukrainskykh realiiakh*: zb. materialiv ХХХ Kharkivskykh politologychnykh chytan (m. Kharkiv, 16 chervnia 2017 r.), pp. 132–136. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].